

Una oportunitat per a Algèria

Algèria no calia el recompte de vots. Abans de les eleccions legislatives del dia 5 ja se sabia que la victòria seria de l'Agrupació Nacional Democràtica (RND), una formació sorgida del no-res, creada fa tres mesos per donar suport al president, el general Liamine Zéroual. La junta político-militar confia tan poc en el Front d'Alliberament Nacional (FAN) que va inventar-se un partit per encarar les eleccions amb garanties. El FAN, desprestigiada per la seva adhesió al règim durant trenta anys i esquitxat per les corrupteles del període de Chadli Benjedid, va fer una travessia del desert que l'ha conduït al punt de sortida. Després de distanciar-se dels sediciosos i de signar la plataforma de Roma de gener del 1995, que demanava una sortida negociada de la crisi, ara ha tornat al reducte dels militars. Els seus diputats seran molt valuosos per a Zéroual al nou Parlament.

El islamistes tolerats, dividits, no han aconseguit el resultat esperat. El Moviment per la Societat i la Pau (MSP, ex-Hamas) ha obtingut menys vots que no el seu líder, Mahfoud Nahnah, en les presidencials de novembre del 1995. Nahnah, enrabiada, ha parlat de frau, una denúncia sorprenent quan ve d'algú que col·labora estretament en els plans de Zéroual i participa amb dos ministres en el govern. Molts dels vots de Nahnah han anat a parar a Ennhada, una formació islamista menys dòcil al poder.

El Front de Forces Socialistes (FFS), d'Hocine Aït Ahmed, ha pagat cara la seva ambigüitat. Mentre Ahmed, des d'Europa, criticava la intransigència dels militars, els seus candidats recorrien el país amb la consigna "una oportunitat per la pau". La decisió d'Ahmed de participar en la consulta no ha estat fàcil i potser els seus votants —classe mitjana, urbana i influïda per Occident— no l'han arribat a entendre. Signant de la plataforma de Roma, el FFS ha denunciat el procés polític dissenyat pels militars a fi de perpetuar-se en el poder i ha demanat un diàleg amb el Front Islàmic de Salvació (FIS), il·legal des de fa cinc anys.

L'altre partit laic, implantat a la Kabília, l'Agrupació per la Cultura i la Democràcia (RCD), de Said Sadi, no acaba de collir els fruits del seu antiislamisme i de la connivència amb Zéroual. És un partit marginal tot i la vehemència d'un Sadi que demana més mà dura contra els islamistes, com si, als militars, els tremolés el pols a l'hora de reprimir els sospitosos de simpatitzar amb el FIS. Els trotskistes del Partit del Treball, que dirigeix Louisa Hanone, i els seguidors de l'ex-primer ministre Redha Malek completen un Parlament tan heterogeni com coix.

Ningú no dubta que les eleccions no solucionen el conflicte d'Algèria, que ja ha costat la vida de 50.000 persones en cinc anys. Sense diàleg amb el FIS (el 44% dels vots el 1991), la pau sembla impossible. El FIS ha comès molts errors aquests anys, però ha demostrat que actua amb prudència en moments clau, com en aquestes eleccions, i continua tenint un important suport popular. Proposant de nou "una conferència nacional" per organitzar la transició i criticant els salvatges atemptats del Grup Islàmic Armat (GIA), els dirigents del FIS han deixat la porta oberta a les negociacions amb els militars. Zéroual té ara la paraula, encara que no podem ser gaire optimistes. El novembre del

ANTONI CASTEL

"Sense diàleg amb el FIS, la pau sembla impossible. El FIS ha comès molts errors, però ha demostrat que actua amb prudència en moments clau i continua tenint un important suport popular"

1995, després de les presidencials, es va negar a dialogar amb el FIS, emborratxat per la seva victòria, o qui sap si atrapat pels sectors més intransigents del règim. Va perdre una oportunitat única que ara es pot repetir. Les eleccions també han servit per apaivagar la mala consciència dels europeus, que van beneir el cop d'estat de gener del 1992. Europa, que dona per bones les legislatives, no s'ha cansat de repetir que ara s'ha completat la transició democràtica. És una transició ben peculiar, perquè exclou la principal força política, el FIS, que va guanyar la primera tanda de les eleccions de fa cinc anys i mig. Aquesta actitud indulgent dels europeus solament s'explica per la importància estratègica d'Algèria, a dues passes de les costes del Nord, i per les inversions que s'hi han fet o que s'hi poden fer, sobretot en el sector dels hidrocarburs. ■